חומר שני ולדות "שאני אומר שמא נמוח

שפיר של שליא ונמוח שליא של שפיר

תיובתא אמר רבה בר שילא אמר רב

מתנה אמר שמואל מעשה ותלו את השליא

בולד עד עשרה ימים יולא אמרו תולין

אלא בשליא הבאה אחר הולד אמר רבה

בר בר חנה אמר רבי יוחנן ימעשה ותלו

את השליא בולד עד כ"ג ימים אמר ליה רב

יוסף עד כ"ד אמרת לן אמר רב אחא בריה

דרב עוירא (6 א"ר יצחק מעשה ונשתהה הולד אחר חבירו ל"ג יום א"ל רב יוםף

ל"ד אמרת לן הניחא "למאן דאמר יולדת

לתשעה יולדת למקומעין משכחת לה אחד

נגמרה צורתו לסוף שבעה ואחד נגמרה צורתו

לתחלת תשעה אלא למ"ד יולדת לתשעה

אינה יולדת למקוטעין מאי איכא למימר איפוך שמעתתא ל"ג לשליא כ"ג לולד א"ר

אבין בר רב אדא אמר רב מנחם איש כפר

שערים ואמרי לה בית שערים מעשה ונשתהה

ולד אחד אחר חבירו ג' חדשים והרי הם

יושבים לפנינו בבית המדרש ומאן נינהו

יהודה וחזקיה בני רבי חייא והא אמר מר°

אין אשה מתעברת וחוזרת ומתעברת אמר

אביי מיפה אחת היתה ונתחלקה לשתים

שאחד נגמרה צורתו בתחלת ז' ואחד בסוף

מ': שליא בבית הבית ממא: תנו רבנן

ישליא בבית הבית ממא לא שהשליא ולד^י

אלא שאין שליא שאין ולד עמה דברי רבי

מאיר רבי יוםי ורבי יהודה ורבי שמעון

מטהרין אמרו לו לרבי מאיר אי אתה מודה

שאם הוציאוהו בספל לבית החיצון שהוא

טהור אמר להן סאבל ולמה לפי שאינו

אמרו לו כשם שאינו בבית החיצון כך אינו

בבית הפנימי •אמר להן אינו דומה נמוק פעם

אחת לנמוק ב' פעמים יתיב רב פפא אחורי

דרב ביבי קמיה דרב המנונא ויתיב וקאמר

מאי מעמא דרבי שמעון קסבר כל מומאה

שנתערב בה ממין אחר במלה אמר להו

רב פפא היינו גמי מעמייהו דרבי יהודה ורבי

יוםי אחיכו עליה מאי שנא פשיטא אמר רב

פפא אפילו כי הא מילתא לימא איניש ולא

נשתוק קמיה רביה משום שנאמר ייאם נבלת

C1.

מסורת הש"ם

םג א מיי׳ פ״י מהל׳ איסור טג א מייי פייי מהכי היסורי ביאה הט"ז סמג לאוין קיא [טוש"ע י"ד סיי קלד ס"ד]: ס"ד ב ג מייי שם הי"ד סמג שם טוש"ע י"ד סי" קלד

ס"ד: ס"ד מיי׳ פ"ג מה' טומאת מת ה"ד: תום' הרא"ש (המשך) מדמי ליה להך דהכא דע״כ לא מטהר ר״ש אלא כמלא תרווד מצומצם דחסר ליה כשרבה שני פרידי עפר על פרידא אחת של רקב אבל פריז א אחור של דקב אבל בשני תרוודין של רקב לא היה מטהר בשביל עפר כל שהו שנפל לתוכו והכא מי לא עסקינז דאיכא בהאי מי לידה כל שהו ממוו אכחי מילידה כל שהה ממנו אכור שתייר בו כזית נצל ונצל שיעורו בכזית כדאמרינן בנזיר פרק כ"ג ואכתי לא אסיק אדעתיה שיהא הטעם משום ביטול ברוב הילכך משום ביטול ברוב הילכך נ"ל דאין (למיחוי) [על] השיליא לא תורת בשר ולא תורת עצמות ולא תורת נצל דהוא מוהל . כדאמרינז בנזיר אלא מטעם שכל המת שלם ישנו שם שכל חמונ שלם ישנו שם מטמינן ליה כדאמרינן בנזיר פרק כ"ג דקתני מגלח צל המת ועל כזית מן המת יר וומור וכל כרוז מן המוד ופריך על כזית ממנו מגלח על כלו לא כל שכן ומשני לא נצרכה אלא למת שאין עליו כזית בשר או לנפל שלא נתקשרו איבריו בגידין אלמא אע״ג דלא בא לכלל אדם כיוז דישנו למת שלם מטמא וכן משמע לקמן בשמעתין דקאמר ריש לקיש שפיר שטרפוהו ריש ... ביר שטרפוהו נעשה ר ז איי שנתבלבלה צורתו וטהור שנו בלבלוו צודונו וטוודר ולית ליה לריש לקיש שיהא בטל ברוב מדמטהר מטעם בלבול צורה אלמא לא מטמי ר״ל מטעם בשר ונצל ראי הוה עליה (דאית ביה) תורת בשר ונצל לא היה זהור החלחול טורה אלא יוחנן דבהא לא פליגי והשתא דמי להך דמלא

השונא דמי להן דמלא תרווד רקב דכיון שנתבטל ממנו כל שהוא ואינו מת

שלם בצר ליה שיעוריה ור׳

מאיר פליג עליה בהא דסבר ראינו טהור משום דנתבטל

ממנו כל שהו אבל בבית

טמנה כל שהה אבל בבית החיצון נימוק כולו או רובו ומתבטל ור' שמעון קמ"ל כמו שיש לטהר בבית

כמו שיש לטהר בבית החיצון מחמת שנתבטל כולו כך יכול לטהר בבית הפנימי מחמת שנתבטל ממנו משהו: מלא תרווד רקב. פרש"י דמשו"ה לא

מטמא במגע משום דאין

. נוגע וחוזר ונוגע. וקשה

רא״כ באהל המת נמי לא

למ"ד

ומאהיל והתם אמרינן דמלא תרווד מטמא במשא

ובאהל אבל לא במגע אלא

כך הלכה למשה מסיני:

, סטיי לטיו ב והרוטב דאין מאהיל ו ומאהיל והתם אי

הוי חומר ב' ולדות אם חיה ועוף הם זכר יהבינן לה חומר שליא דמספקינן בנקבה לטומאה וחומר חיה ועוף לטהרה דשמא אין ולד בשליא וקשה לר"מ אי חיה ועוף זכר אמאי מספחא שליא

בנקבה הא הוי ספק ספיקא דשמא אין בשליא ולד ואפילו יש שמא זכר הוא ולכך י"ל חומר ב' ולדות דקאמר היינו לענין שהפילה שליא בשני אחר חיה ועוף ולרבנן דאמרי דאין טומאת לידה בחיה ועוף לית לה ימי טוהר כלל דשמא אין ולד בשליא ומשום שליא נותנין לה חומרא דוכר ונקבה וא"ת לרבנן נימא שלא תשב רק ז' לטומאת לידה דאימור אין ולד בשליא ואפי׳ יש שמא זכר הוא וי"ל דא"כ אם תראה ביום ל"ד ותחזור ותראה ביום מ"א איכא למימר נמי אימור לא ילדה כלל והויא במ"א שומרת יום כנגד יום ואפי׳ איכא ולד אימור נהבה היא ושתי ראיות דם טוהר הוא א"א בתרווייהו למיזל להולא ס׳ דסתרו אהדדי אזלינו בתרווייהו לחומרא וכן ל"ל אמתניתין" דקתני המפלת ואין ידוע אם ולד הוא משב לזכר ולנקבה ולנדה אע"ג דאיכא ספק ספיקא שמא לא ילדה ואפי׳ ילדה שמא זכר הוא ואמאי תשב לנקבה אלא ודאי כדפרישית: אלא למ"ד אינה יולדת למקומעין מאי איכא למימר. וא"ת ונימא דנגמר לורתו ואשתהי עד שמיני דהכי אית ליה לרבה תוספאה בפ׳ הערל (יבמות דף פ:) דעבד עובדא באשה שהלך בעלה למדינת הים וילדה לי"ב חדש ואכשריה °ויש לומר דרוב אמוראים לית להו דרבה תוספאה: ב"ב דר"ש. משום דבמתניתין אינו

מזכיר כי אם ר"ש קאמר מ"ט דר"ש פ"ה נהי דנימוק מ"מ כל הגוף של המת כאן וה"ל כרקב של מת יוכנצל וקשה דח"כ מחי משני כל טומחה שנתערב בה מין אחר בטלה והיכי בעי למימר דבטל הולד משום דדם הלידה מבטל משהו מן הולד כמו מלא תרוד דמייתי התם ודאי דשיעורו מצומצם כי יתבטל ממנו משהו בציר ליה שיעורא מן התרוד אבל כי יתבטל מעט מן הולד אכתי ישאר יותר מכזית או ממלא תרוד לכך נראה לר"י דנפל שבשליא אין עליו תורת נצל ורקב כיון שאינו נגמר ואינו בשר לטמא בכזית אלא מטעם מת שלם וה"פ מ"ט דר"ש הרי יש כאן מת שלם ומשני (ד) כל טומאות שנתערבה כו' ומהאי טעמא כי נתבטל ממנו משהו טהור והשתא מייתי שפיר ממלא תרוד רקב ופריך אדרבה כו׳ וה"נ השפיר מבטל משהו של מין אחר ומשני רבי יוחנן משום בטול ברוב נגעו בה שדם הלידה והליחה רבה על כל השפיר (ס) ומשבטל כולו בטל אף בבית ראשון ור"ל סבר דאפילו

בלא בטול ברוב טהור משום בלבול

חומר שני ולדום. אם זה זכר חיישינן דלמא נקבה הוה ההוא דשליא הדכר שני ולדות. פי׳ הקונטרס לר״מ דבחיה ועוף טמאה לידה ותשב לזכר ולנקבה ולרבנן דאמרי המפלח חיה ועוף אינו ולד מאי חומרא איכא בהאי ולד מחמרינן עלה למימר ליכא שום ולד ואין לה דם טוהר והיינו חומרא דיליה ומשום שליא מטמינן לה שבועים:

שאני אומר. ולד הוה עם השליא ונימוח שפיר של שליח: שפיר. ולד: ושמה נימוחה שלייתו של שפיר. כלומר ושלייתו של זה שלפנינו נימוח חו אינה שלו הואיל ואינה קשורה בו. קתני מיהא בזמן שקשורה עמהן: מיובמא. דרבי דאמר דבר שאינו שאלת: אחר הולד. אבל יצתה שליא קודם חוששין לאחר: הניחא למ"ד כו'. פלוגתייהו לקמן בפ' בנות כותים (דף לח:): לסוף ז'. יום או יומים (ג) בתוך חדש ז' בקופו דחיי: ואחד לתחלת משעה. יום אחד בחדש דהוו להו ל"ג: אלא למ"ד אינה יולדת למקוטעים היכי משכחת לה. תרוייהו בחדש השביעי ליכא למימר דחדש כולי האי לא הוי ואם זה לפוף ז' וזה לפוף ט׳ טפי איכא ואם זה בז׳ וזה בח׳ לא חיי ומדקרי להו ולד ולא נפל מכלל דבני קיימא נינהו: איפוך שמעחא. דר׳ יוחנן: כ"ג לולד. משכחת לה דאחד נגמרה לורתו לתחלת ז' ואחד לסוף ז' °דלכו"ע יולדת לז' יולדת למקוטעין: האמר מר כו'. קס"ד בג' חדשים לא משכחת לה אא״כ נתעברה זה אחר זה: לבית החיצון. לבית אחר שהבית טהור: אבל. הן: אמרו לו למה. מאי שנא בית ראשון דמטמית ליה אמר להו לפי שאינו הואיל וטלטלוהו נמוק: מ"ט דר"ש. נהי דנמוק מ"מ כל גופו של מת כאן הוה וה"ל כרקב וכנלל "ןבשר המת שנימוח ונעשה ליחה סרוחהז: ממין אחר. אפי׳ ממין טומאה אם אינה שוה לה בטלה: אחיכו עליה. אמרו ליה פשיטא מאי שנא טעמייהו מטעמיה כולה חדא מילתא אמרי: אפי׳ כי האי מילתא. דחתיה לידי חוכה: לימה היניש. דלמא מתוך דבריו אמרי ליה טעמא: ולה לישחוק. ולימה מסברנה ליה: אם נבלת. עלמך על ד"ת סופך להתנשה: וחם ומות. ושתקת סופך לשום יד על פה שלא תדע להשיב לשואלין: מלא סרוד. כף: רקב. רקבובית של מת וזה שיעורו לטמח באהל הלכה למשה מסיני: א"א. אף על גב דרובא רקב אי אפשר למקום שנפל העפר שלא תהא גרגר של רקב בין שני גרגרים של עפר ובטל הרקב ובליר לו שיעורא דתרוד: פרידה

בהתנשא ואם זמות יד לפה ואזרא רבי שמעון למעמיה דתניא ימלא תרוד רקב שנפל לתוכו עפר כל שהו ממא ורבי שמעון מטהר מאי מעמא דרבי שמעון אמר 🕫 רבה אשכחתינהו לרבגן דבי רב דיתבי וקאמרי אי אפשר שלא ירבו שתי פרידות עפר על פרידה אחת של רקב וחסיר ליה ואמינא להו אדרבה א"א שלא ירבו שתי פרידות רקב על פרידה

אורה שנטרף במימיו ונחבלבל לורחו לר"ש אף בבית הראשון ומדר"ל נמי יש להוכיח דלא מטמא משום רקב ונאל דא"כ לא הוה מטהרינן משום בלבול אלא ודאי טמא מטעם מת שלם ובעי נמי ר"ל שלם בצורתו ושאר אמוראי פליגי עליה בבלבול צורה אך בעי שיהא שלם וא"ת למאי דס"ד דרבי שמעון מטהר אף בבית הפנימי משום בטול משהו היכי קתני בברייתא כשם שאינו בבית החילון כך אינו בבית הפנימי משום בטול משהו הלא גם לרבי שמעון לא נחבטל כולו בבית הפנימי כמו בבית החיצון אלא דמטהר משום בטול משהו ויש לומר דה"ק כשם שאתה מודה בבית החילון שנימוק כך יש לטהר בבית הפנימי משום בטול משהו דאין כאן מת שלם ואם תאמר בנזיר פרק כ"ג (דף ג.) דפריך על המת ועל כזית מן המת נזיר מגלח על כזית מן המת מגלח על המת לא כ"ש ומשני לא נלרכה אלא למת שאין בו כזית בשר ולא נתקשרו אבריו בגידין אמאי לא משני בשליא שאינה מטמא אלא שלם וי"ל דשליא לא מקריא מת א"נ היינו הא דמשני התס:

ל) ר"ה יא. יבמות מב. ולהמו טי לי טיתו יכנות מב. [נקומ לח: בכורות כ.], ב) [לקמן מ. יבמות סה:], ג) [יבמות סה:], ד) [מוספתא פ"ד ה"ג ע"ש], ס [פי׳ הדברן, ו) [ברכות סג:] מ) ער רש"ל 3"E7 (t ו) רש"ג, א) עיי רש"נ ירש"א, **ט**) [לקמן כט.], י) [פיי נצל הוא המת שנקרש עי׳ בערוך ערך נלל],

תורה אור השלם 1. אָם נָבַלְתָּ בְהָתְנַשֵּׂא וְאָם זַמּוֹתַ יַד לְפָה: ממולו ל לר

הגהות הב"ח

(h) גמ' דרב עוירא אמר ר יוחנו מעשה: (ב) שם אמר ירובן מעשט: (ג) רש"י רבא אשכחמינהו: (ג) רש"י ד"ה לפוף ז' יום או יומים בסוף מדש: (ד) תום' ד"ה מאי טעמא וכו׳ ומשני כל טומאה וכו': (ס) בא"ד על כל השפיר ונחבטל כולו:

גליון הש"ם

גמ' אמר להן אינו רומה כו'. לעיל טו ע"כ: רש"ר ד"ה כ"ג וכו' דלכולי עלמא כו'. לקמן לח ע"כ: תום' ד"ה אלא כו' וי"ל כו'. עי' לקמן לח ע"ל תוד"ה שיפורל:

מוסף רש"י

. חומר שני ולדות. דחוששיו שמא היה בשליא זו ולד גמור נקבה ותשב עליו לנקבה, ואפילו בלידה יבישתא טמאה שבועיים כדין נקבה מחמת ספק ולד אחר, וגם חומרו של זה נטיל עליה חומרו של זה נטינ עניה וגאמר ולד זה משליא זו ולא היה בה ולד אחר וזו אינה ולד ואין לה שום ימי טוהר, והיינו חומר שאם לא נמלא זה עמה קי"ל במסכת נדה (כד:) המפלת שליא משב לוכר ולנקבה ונותנין לה מיהא ימ וננקבה ונותנין נה מיהה ימי טוהר של זכר, דחין שליח בלח ולד, אבל לזו חין ימי טהרה (חולין עוד). שמא במרח שפיר של שליא. זו והוח היה ולד נמור. ושמא נימוחה שליתה של שפיר זה, ושליא זו שלתה של שפיל הא ושפט הינה לאו שלו היתה (שם). אינה יולדת למקוטעין. אלא לחדשים שלתים של שלשים לחדשים שלתים של שלשים יוס (ר״ה יא.). ואם זמות. שסתמת פיך מלשאול, לשון זמס, טבעת של רלועה שתוחבים בחוטם בחמה שעסקיה רעים ונותנים אותה בשפתיה לתופרס יחד ולסותמן, יד לפה. סופך שתתן יד לפה כשישאלוך ולח תדע להשיב (ברכות סג:).

תום' הרא"ש

מ"מ דר׳ שמעון. ה״ה דה״מ מים דרי שמעון. ה״ה הה״מ למימר מ״ט דרבנן בכית החיצון אלא משום דר' שמעון איירי בטהרה במתני' אבל רבנן דמתניתין לא איירי לענין טהרה. פרשיי ז"ל מ״ט דרי״ט נהי נמי דנימוק מ״מ גופו של נמי דנימוק מ״מ גופו של מת כאן הוא והו״ל כרקב וכנצל. וקשה לפי׳ מהא דאמרי׳ בסמוך ואודא ר״ש לטעמיה דמטהר מלא תרווד רקב שנפל לתוכו שהו לפי שאי עפר כל אפשר שלא ירבו שני פרידי